

Yttrande över betänkande av utredningen om genomförande av visseblåardirektivet (SOU 2020:38) Ökad trygghet för visseblåare.

Umeå kommun har fått ovanstående betänkande på remiss. Utredningen har lagt fram ett omfattande underlag för sitt lagförslag, Utredningen har nogsamt gått igenom alla eventuella följdverkningar av förslaget och redogjort för visseblåardirektivet. Det kan vara svårt att i ett sådant omfattande material, med förhållande vis kort remisstid, uppfatta vad som är väsentligheterna och få en rättvisande bild av vad det i förlängningen kommer att innebära för verksamheterna. Det kommer dock innebära en viss utökad administration för de myndigheter och bolag som ska inrätta en rapporteringsfunktion. Vad gäller administration så har utredningen inte tagit upp behovet att enligt GDPR göra konsekvensbedömningar av behandling av känsliga personuppgifter, vilket skulle vara ett krav vid en behandling som förslås. Umeå kommun anser att som en del i lagstiftningsarbetet bör göras en allmän konsekvensbedömning vilket öppnas för i artikel 35 p10 i GDPR. Det skulle förhindra att tusentals konsekvensbedömningar måste göras i bolag och hos det offentliga som skulle innebära en stor administrativ börda.

Att statens tillsynsmyndigheter utses till externa rapporteringskanaler är praktiskt och logiskt, dock kan det finnas en risk att regelrätta anmälningar till dessa myndigheter, från allmänhetens sida, kan blandas ihop med inrapportering i visseblåarfunktionen.

Kommunen tycker att det är bra att även privata bolag kommer att omfattas av skydd för den som vill avslöja oegentligheter inom verksamheten, det gör att man kommer ett steg närmare meddelarfriheten som råder i den offentliga sektorn.

Vad gäller de kommunala bolagen anser kommunen att det i förslaget saknas en möjlighet att man gemensamt med ägaren skulle kunna nyttja en rapporteringskanal, vilket skulle underlätta både för kommunen och bolagen. Att kommuner kan gå samman om en rapporteringskanal ses som positivt då, dom utredningen påpekar, kan vara svårt för mindre kommuner att själva åstadkomma en trovärdig sådan.

Kommunen ser också positivt till att en ny sekretessbestämmelse införs, då det idag är svårt att undvika att rapporter om oegentligheter blir allmänna handlingar och därmed måste lämnas ut.

Hans Lindberg
kommunstyrelsens ordförande

Margaretha Alfredsson
Stadsdirektör